

PÍSNÍČKÁŘI NA CESTĚ

Milan Tesarš

„How many roads must a man walk down?“ ptá se Bob Dylan v jedné ze svých nejzásadnějších skladeb *Blowin' In The Wind*.¹ V písni samotné nemusí na tuto otázku dávat žádnou odpověď, protože odpovědí par excellence je on sám. Nejde pouze o cesty kolem světa v rámci písničkářova nekonečného koncertního turné. Ještě důležitější jsou cesty, kterými se ubírá jeho tvorba a za kterými se skrývá hned několikera vize, někdy jasná a dlouhodobá, jindy vize probleskující a po letech nahrazená vizí jinou. Dylan se posunul od akustického folku k folkrocku, od protestsongů k surrealistickým básnickým textům, od levicových názorů k ryzímu křesťanství² a od něj k volnější duchovní inspiraci. Žádná z těchto cest nebyla přímočará, každá v sobě obsahovala zákruty, okliky, uzavírky a slepé uličky.

Dylan je možná nejtypičtějším příkladem písničkáře-vizionáře, avšak není příkladem jediným. Podobně pestrými cestami se ubírala tvorba jeho vrstevníka Paula Simona, který od čistě folkového dua s kamarádem z dětství Garfunkelem přešel k sólové tvorbě, v jejímž rámci spolupracoval s brazilskými nebo jihoafrickými hudebníky. Folk, hudba postavená na melodii a textech, se na jeho albech *Graceland* a *The Rhythm of the Saints* přelila v divokou oslavu extatických rytů.³ Vizionářem je také básník Leonard Cohen; nejen proto, že až ve spojení

1. Píseň vyšla v květnu 1963 na Dylanově druhém albu *The Freewheelin' Bob Dylan* (Columbia). Tato píseň Dylanovi „zajistila čestné místo v hudebních dějinách. O mnoho let později [...] Bob uváděl jako hlavní důvod, proč měla deska úspěch, právě tuto skladbu“ (Sounes 2010: 108). Hitem se však stala nejprve v podání folkového tria Peter, Paul & Mary, na jehož albu vyšla již v červnu 1963, necelý měsíc po vydání autorovy verze.
2. Howard Sounes (2010: 247–249) popisuje Dylanovo křesťanské období na konci 70. let včetně pokusů obrátit na víru producenta Jerryho Wexlera, „zapřísáhlého židovského ateistu“.
3. Album *Graceland* (Warner Bros. 1986) se částečně nahrávalo v Jihoafrické republice. Jako hosté na něm účinkují jihoafričtí hudebníci, vedle nich také později slavný senegalský zpěvák Youssou N'Dour. Další Simonovo album *The Rhythm of the Saints* (Warner Bros. 1989) pro změnu ukazuje písničkáře ve spojení s několika desítkami brazilských hráčů na perkuse a dalších instrumentalistů.

s hudbou se jeho poezie dostala k milionům nadšených fanoušků; ale také pro jeho duchovní cestu od židovských kořenů přes fascinaci mariánským kultem až po meditace v buddhistickém klášteře.⁴

Cestovatele a vizionáře najdeme i mezi českými písničkáři. I pro ně je cesta klíčovým pojmem, filozofickým termínem, symbolem, případně prostředkem, jehož prostřednictvím posouvají děje svých písní. Cesta může být pro písničkáře nepřítelem, nutným zlem, ale i smyslem života prostředkem.

Karel Kryl v 60. letech použil téma cesty v jedné ze svých formálně nejdokonalejších písní *Morituri te salutant*.⁵ V textu plném metafor zpívá, že „cesta je prach a šterk a udusaná hlína“ a „cesta je bič, je zlá jak pouliční dáma“. Po vpádu vojsk Varšavské smlouvy na území Československa v roce 1968 dostává tato, stejně jako další Krylovy písně, nový význam, obecná protiválečná píseň se stává konkrétní vizí. Píseň *Morituri te salutant* pak zažívá další vlnu popularity s Krylovým návratem do vlasti v roce 1989 a opět v roce 2004, kdy ji – k nevoli mnoha Krylových fanoušků – zařadil Daniel Landa na své pásmo *Večer s písní Karla Kryla pro český národ*.⁶ Za přímý odkaz na Krylovy protiválečné pochody můžeme považovat aktuální píseň dalšího bývalého písničkáře-exulanta Vladimíra Veita, který na svém albu *Písničkář* (Galén 2011) Krylovi jakoby odpovídá: „Mašírenmarš – Pochodují zas jako kdysi. / Mašírenmarš – Řach. Řachy. Řachy. Řach. / Mašírenmarš – halasně zas halasí. / Řach. Řachy – řach! – jen ať se zvedá prach!“ Tedy opět vize cesty zlé, cesty jako vojenského pochodu.⁷

Právě pro Kryla, Veita a některé další písničkáře první generace se cesta skutečně stala stinnou částí jejich života – cesta nedobrovolná, cesta do

4. O duchovních cestách Leonarda Cohena hovořil religionista a historik Vít Machálek v pořadu Radia Proglas Jak se vám líbí 7. ledna 2011. Dostupné z: <<http://www.proglas.cz/audioarchiv-detail/jak-se-vam-libi.html>>).

5. Píseň vyšla na albu *Bratříčku, zavírej vrátka* (Panton 1969, reedice např. Supraphon 2006).

6. Vyšlo na CD ve vydavatelství Sony Music roku 2004.

7. Veit však svůj pochodový rytmus aplikuje na současné problémy. V nezveřejněné části rozhovoru s autorem tohoto příspěvku pro Radio Proglas líčil svůj strach z muslimské expanze: „Budeme říkat, jací jsme humanisté, jak musíme dát všem šanci, nastěhujeme si sem miliony muslimů. [...] Muslimové mají agresivní a netolerantní náboženství a ať mi nikdo nežvaní o jejich mlčící a nesouhlasící většině.“ Citováno podle autorova osobního audioarchivu (červenec 2011).

vyhnanství. Kryl ve svém *Žalmu 120* touží po domově: „Vyhnaný dostal jsem / útulek v porobě / v salaších ciziny / bylo mi spáti.“⁸ Jaroslav Hutka v písni *Emigrace* zpívá: „Emigrace bolí, co si s ní teď počnem / Musíme s ní spávat, semenem ji kropit / Mrtvé dítě denně nadějí pak kojit.“⁹

Pro Oldřicha Janotu není cesta metaforou zla, ale cílem: „Zrychlený vlak náhle stojí / asi tak v půli cesty / zbývá vzdát čest padlému stroji / a zbytek dojít pěšky // a náhle už není kam spěchat / vítací výbory nebudou čekat / kufry a přibory tu můžeme nechat / až déšť se vsákně tak vystoupí řeka // i cesta může být cíl.“¹⁰ A tak jako je u Janoty cesta cílem, sám Janota je metaforou cesty za vizí. Jeho pouť od písničkářského folku přes zvukové experimentování a repetitivní tvorbu až k mozaikovitým kolážím alba *Ora pro nobis* je stejně zajímavá jako jeho cesta od inspirace východními naukami k oslavě mariánství na zmíněném CD.¹¹

Ještě explicitněji než Janota si svou duchovní cestou za vizí prošel Petr Lutka, jehož tvorba se od nezávazných legráček posunula k explicitně křesťanským výpovědím, připomínajícím po formální stránce barokní lidovou zbožnost.¹² Naopak Tomáš Kočko se od svých prvních alb, na kterých zpíval zhudebněnou regionální (valašskou) poezii, propracoval ke své vizi slovanství, čerpající z pradávných mýtů.¹³

8. Album *Děkuji* (Bonton 1995).

9. Píseň vyšla na několika Hutkových albech, mj. na CD *Tango o Praze* (Black Point 1999).

10. Píseň *Zrychlený vlak*; vyšla např. na dvojalbu archivních nahrávek Oldřich Janota & Mozart K.: *Jako měsíc* (Spojené náhody 2001).

11. Podle religionisty a sociologa Zdeňka R. Nešpora (2006: 181) tihl Janota v minulosti k buddhismu a posléze k reformnímu višnuismu hnutí Haré Kršna. „Cílem lidského snažení [pro Janotu] přestala být společenská proměna, stala se jím duchovní cesta vedoucí k mystickému ztotožnění se světem, cesta, již je třeba projít, ne o ní hovořit.“ (Nešpor 2006: 182) Na albu *Ora pro nobis* (2009) propojuje Janota inspiraci křesťanstvím (a konkrétně postavou Panny Marie) s ekologickým myšlením. V rozhovoru pro časopis FOLK říká: „Pro muže je mariánství zároveň vztahem k ženství a mateřství. A to má různé podoby. [...] Vztah k Zemi, která je naší matkou. Když v Zemi cítíte matku, ekologie přestává být vynucenou povinností, ale je podobou lásky.“ (srov. Tesař 2010).

12. Lutka před svou konverzí ke katolicismu zpíval písně svého kamaráda Jiřího Zycha. Vlastní tvorbě se začal věnovat až později. „Před konverzí mě ke skládání písní nic nevedlo. Zatímco všichni ostatní kolegové v Šafránu skládali o sto šest, já jsem hrál převzaté písně. Říkám si: Pán Bůh je Bůh zárlivý a asi chtěl, aby se mé písničky týkaly jen Jeho a vedly mne i posluchače blíže k Němu,“ tvrdí v rozhovoru pro Katolický týdeník (srov. Tesař 2009).

13. Album *Godula* (Indies Scope 2011) obsahuje ve svých textech četné odkazy na praslovanskou mytologii.

Vizionářem mezi současnými českými písničkáři-třicátníky je Martin E. Kyšperský z brněnské skupiny Květy. Za povšimnutí stojí nejen jeho obrovský žánrový rozmach (od alternativních Květů, které oscilují mezi akustickou a hlučnou rockovou tváří, přes sólovou „indie-folkovou“ tvorbu až po čistě improvizální uskupení Mahaut). Kyšperský je neobyčejně citlivý a empatický člověk, který náročnost části své tvorby vyvažuje odlehčenějšími pasážemi, mimo jiné právě na téma cesta: „Kufr zabalíš a do něho dáš jen to nejnútnejší / knížku a krém a nějakou věc, která smutek plaší / ještě chvíli pak vidíš jak země i krajina mizí / je důležitý u sebe mít hodně pití.“¹⁴

Zvláště v době vlády komunistického režimu symbolizovala cesta pro řadu českých písničkářů logicky svobodu dalek. Když Wabi Daněk ve svém hitu *Na cestě* zpíval „Kdysi u silnice stával, deku do půl zad“, neodkazoval pouze k vizionáři Kerouacovi, ale vyslovoval přání mnoha svých vrstevníků. Cestu coby smysl života prožívá i tulák v jeho největším hitu *Rosa na kolejích*: „Tak do toho šlápni, ať vidíš kousek světa, vzít do dlaně dálku zase jednou zkus...“¹⁵ Slávek Janoušek v písni *Rozhovor s nádražákem* satiricky přemítá nad vzdálenostmi mezi městy: „A hádal se chlap v modrém stejnokroji / že z Brna do Prahy je blíž / přes Českou Třebovou po koleji / než do Vídně, prej no to si piš! / To každé dítě ví, že ne, / dyť je to kousek z Brna do Vídně / prej do Prahy se jede jen pár hodin / prej do Prahy se jede jen pár hodin / prej do Prahy se jede jen pár hodin / a do Vídně to trvá že prej celej rok.“¹⁶ Po sametové revoluci, kdy se cestování do dříve zakázaných krajů ukázalo snazším, staly se tyto cesty jedním z hlavních témat některých písničkářských desek (*Něco o Americe*¹⁷ Pavla Dobeše, *Zvláštní svět*¹⁸ skupiny Kamelot, *Barvy domova*¹⁹ tria Redl – Janoušek – Lenk). Cestu však písničkáři vnímají

14. Píseň *O cestování*, album *V čajové konvici* (Indies Scope 2011).

15. Obě citované písně Wabiho Daňka vyšly na albu *Rosa na kolejích* (Supraphon 1984).

16. Ve svém *Téměř kompletním zpěvníku* Slávek Janoušek vzpomíná: „Píseň byla velmi provokativní a často jsem slyšel varování: Tebe zavrou. Ale text balancoval na ostří tak, jak to mám rád. Žádné humpolácké pojmenování skutečnosti, ta šřavnatost blbství musela vyhřeznout sama.“ (Janoušek 2006: 221)

17. Vydal Monitor 1995.

18. Brothers Records 2004.

19. Sony BMG 2006.

nejen jako symbol svobody, ale čím dál víc také jako metaforu samoty (Vlasta Redl, píseň *Antarktida*) nebo jako hybatele děje, díky němuž se naplno vyjeví vztahy mezi hrdiny písně (Pavel Dobeš v písni *Skotsko*²⁰ líčí manželskou hádku po nepovedené dovolené: „Objímám ženu, však vidím ten výraz – zmije! – před uštknutím / To byl zas turnus, to byl zas turnus, měli jsme jet tím žlutým.“)

Vedle cest na konkrétní místa další autoři používají cestu jako abstraktní pojem, nutnou součást života, výtah, jímž se dostaneme do neznámých míst, jiné životní dimenze nebo vyšších sfér. Takto lze vnímat monotematické album *Výprava slovenského dua Longital*²¹ a takto lze analyzovat některé odkazy na cestu na „sudetských“ sólových albech Petra Linharta.²² V písni *Silvestr* se zpívá: „Stále jsem na cestě / Počkej na mě milá“,²³ v písni *Holub & Frič*: „Zní kejhání hus / Mám na krku klíč / Provinční blues / Na cestu pryč / Něco mi nalej / Ať vypadnu snáz / V patách mám malej / Sovětskej svaz / Duše mě bodá do slabin“.²⁴

K nejdůležitějším motivům patří cesta v tvorbě Jardy Svobody ze skupiny Traband. Jde o cestu zdánlivě zbytečnou, a přesto vedoucí k poznání (*Obešel jsem horu*²⁵), o cestu do nejistoty (v písni *V jejích šlépějích*²⁶ lovec „kráčel tam, kde tušil laň“: „Krok za krokem ji četl v kraji / jak dítě slabikuje z knih / Nezná ji, a přesto zná ji, jde za ní v jejích šlépějích“), o cestě životem nazdařbůh (*Černej pasażér*: „Mám kufr plnej přebytečnejch krámů / a mapu zabalenou do plátna / Můj vlak však jede na opačnou stranu / a moje jízdenka je dávno neplatná / (...) /

20. Album *Banány* EMI (2006).

21. Slnko Records 2006.

22. Obě Linhartova sólová alba vyšla u vydavatelství Indies MG: *Sudéta* v roce 2007 a *Autobus do Podbořan* v roce 2010.

23. Linhartův vlastní komentář k písni *Silvestr*: „Silvestra neslaví ti, kdo jsou stále na cestě. Obvykle nemají proč. Mímoběžnost vnějšího a vnitřního světa trochu bolí.“ Dostupné on-line z: <<http://www.petrlinhart.cz/clanky/silvestr.html>>.

24. Linhartův vlastní komentář k písni *Holub & Frič*: „Cestovatelé Holub a Frič jsou na útěku z města, odkud už odešli všichni, s kým se kdy chtěli potkat. Ale před svými stíny stejně nikdy neutečou. Co je to za město, si nechám tentokrát pro sebe. Ať si každý dosadí podle svých zkušeností, má-li snad takové...“ (dostupné online z: <http://www.petrlinhart.cz/clanky/holub-_fric.html>).

25. Album *Domasa* (Indies Scope 2010).

26. Album *Přítel člověka* (Indies Scope 2007).

Jsem černej pasažér / Nemám cíl ani směr / Vezu se načerno životem a nevím / Jsem černej pasažér / Nemám cíl ani směr / Vezu se odnikud nikam / a nevím, kde skončím.“²⁷). I za těmito zdánlivě nekonkrétními cestami se však skrývá konkrétní vize autora, který ve svých písních téměř jako romanopisec, nebo režisér zachycuje příběhy konkrétních lidí.

Cesta jako téma prodělala významný vývoj také v textech písničkářky Radůzy. Zatímco na albu *V hoře*²⁸ jde v první řadě o skutečně cestovatelské motivy, které až v druhé rovině lze vnímat jako symboly houževnatosti („Na hoře hora ledová / já na té hoře ledu / dvě malá srdce přikovám / ach, k cípku nebe vpředu“; „Do tý dálky / volaj mě alky / lahve od kořalky / čepice a šálky“), na novějším albu *Miluju vás*²⁹ jde o cestu životem, cestu od nenadálé nemoci k tělesnému i duševnímu uzdravení: „Až půjdu po úbočí / až mi na cestu padne zas noc / až mi steče pot pod obočí / vzkřiknu: Nemá zlé nad mnou moc!“; „Já myslela, že protluču se vším / ale tohle vypadá nad mý síly / kdo touhle cestou šel, každěj si všim / že ke konci utpení sílí / ale že musím, štráduju furt pryč.“ Podobný přerod od cesty na konkrétní místa k cestě k uzdravení najdeme na albu *Sinaj*³⁰ písničkářky Evy Henychové („Na konci té cesty je ten, kdo miluje“).³¹

Vedle cest skutečných nebo obrazných cest k uzdravení, které se odrážejí v jejich tvorbě, můžeme u mnoha českých písničkářů vysledovat dylanovskou cestu k plnění dávných hudebních cílů, nebo přímo cestu za hudebním vizionářstvím. Vedle už zmíněného Oldřicha Janoty do

27. Album *Hyjé!* (Indies Records 2004).

28. Vydalo Indies Records 2005.

29. Vydalo Radůza Records 2010.

30. Vydáno vlastním nákladem 2010.

31. V rozhovoru pro časopis FOLK Eva Henychová líčí vliv cesty na Sinaj na své uzdravení: „V osmnácti letech mi začaly první zdravotní problémy. Oslepla jsem úplně na jedno oko, z čehož jsem se sice dostala, ale byla mi diagnostikována roztroušená skleróza. Do svých 31 let jsem úspěšně zvládala tajit nemoc před světem, pouze s drobnými výkyvy, o nichž věděli jen ti nejbližší. Až se stalo, že se mi nemoc po smrti maminky nezadržitelně rozjela. [...] Cesta na Sinaj a do Jeruzaléma pak spustila novou životní etapu. Začala jsem potkávat na správných místech správné lidi. Byla jsem rozhodnuta zcela obejít pomoc klasické medicíny, protože jsem toho vyzkoušela mnoho a bylo to jen horší. [...] Pochopila jsem, že jakoukoli nemoc stejně jako všechny osobní problémy mám ve svých rukou. [...] CD *Sinaj* vypráví o mé cestě pouští v uvozovkách i bez nich.“ (srov. Tesař 2011)

této kategorie patří Vlastimil Třešňák, který si od mládí přál hrát bigbít³² a který v poslední době skutečně vystupuje s regulérní rockovou kapelou. Podobně Vladimír Merta po nesmělých pokusech v 80. letech³³ natočil až v roce 2011 své první rockové album *Ponorná řeka*.³⁴

Právě Merta je asi nejzajímavějším příkladem českého písničkáře cestovatele ve všech významech tohoto slova. I když jako jediný ze tří zakládajících pilířů Šafránu neemigroval, natočil své první album ve Francii. Zajímavá je jeho cesta k renesanční hudbě, k hudbě židovské, jeho fascinace hornáckým folklorem.

Cestu však nemusíme vnímat pouze jako symbol nebo téma písní. Cesta může být i médiem, které autora posouvá blíž k jeho publiku. Typickým příkladem je Jan Burian, který vydal několik cestopisů³⁵ a vedle dalších činností provádí turisty na Islandu. A na součást své umělecké produkce povýšil cestu také písničkář Jan Řepka, který se v posledních letech na koncerty dopravuje na kole a v rámci svých cyklotúr navštěvuje i místa, kde se běžně koncerty nepořádají. Výjimkou nejsou ani ad hoc uspořádaná vystoupení před vesnickou samoobsluhou nebo na jiných improvizovaných místech.³⁶ Mohli bychom si představit dokonalejší ztělesnění sloganu o cestě, která může být cílem?

32. Na otázku publicisty Ondřeje Bezra, zda chtěl být sólovým písničkářem, Třešňák odpovídá: „To byla zkraje pouze z nouze ctnost. Chtěl jsem hrát bigbít.“ (Bezr 2007: 21)

33. V 80. letech hrál Vladimír Merta s rockovou skupinou Dobrá úroda. V rozhovoru pro Radio Proglas (premiéra 6. 10. 2011 od 19.15) Merta odpovídá na otázku, proč tato kapela skončila: „Skončila na příliš velké ambici zkoušet, což se mnou nejde. Měli jsme za dva roky sedm koncertů a z nich se dochovaly dva nebo tři záznamy. Měl jsem kolem sebe výkvět rockové scény: hráli jsme mimo jiné s Honzou Kolářem, Petrem Skoumalem, s Jirkou Chlumeckým, který se proslavil výrokem, že nenávidí bicí. Chápu Dylana, který si vezme výborné hráče, nenechá je moc zkoušet, aby se moc neunavil, a dovolí jim hrát jen to minimum, co písnička potřebuje. Ale s ETC... se musí pracovat a to já moc neumím.“ Dostupné on-line z: <<http://www.proglas.cz/audioarchiv-detail/jak-se-vam-libi.html>>

34. Vydal Galén 2011.

35. Jan Burian je mj. autorem knih *Cokoli o Dánsku* (Primus 1992), *Soukromá zpráva z Aarhusu* (Primus 1994), *Sága o cestě na Island* (Primus 1995), *Chilský deník* (Primus 1998), *Ostrov, majáky a mosty* (Primus 2002), *Výlet do Portugalska* (Primus 2005).

36. K takovému improvizovanému muzicírování došlo např. během festivalu Zahrada v Náměšti na Hané v červenci 2011.

Prameny a literatura:

- BEZR, Ondřej 2007: *To je hezký, ne? Rozhovor s Vladimilem Třešňákem*. Praha: Galén.
- JANOUSĚK, Slávek 2006: *Téměř kompletní zpěvník*. Ústí nad Orlicí: Oftis.
- NEŠPOR, Zdeněk R. 2006: *Děkuji za bolest... Náboženské prvky v české folkové hudbě 60.–80. let*. Brno:CDK.
- SOUNES, Howard 2010: *Down the Highway – Život Boba Dylana*. Přeložil Michal Bystrov. Praha: Galén.
- TESAŘ, Milan 2009: Ježíš v jeslích může usmířit historické rány. (Rozhovor s Petrem Lutkou.) *Katolický týdeník*, č. 51, s. 12.
- TESAŘ, Milan 2010: Lanovka je moje Nová Guinea. (Rozhovor s Oldřichem Janotou.) *FOLK*, č. 11, s. 8–9.
- TESAŘ, Milan 2011: Eva Henychová na cestě poušti. *FOLK*, č. 2, s. 8–10.
- „Holub & Frič“. *Petr Linhart – landscape folk* [online] [cit. 23. 10. 2011]. Dostupné z: <http://www.petrlinhart.cz/clanky/holub-_fric.html>.
- „Silvestr“. *Petr Linhart – landscape folk* [online] [cit. 23. 10. 2011]. Dostupné z: <<http://www.petrlinhart.cz/clanky/silvestr.html>>.
- „Rozhovor s Vladimírem Mertou o albu Ponorná řeka.“ 6. 10. 2011. *Radio Proglas. Audioarchiv* [online] [cit. 23. 10. 2011]. Dostupné z: <http://www.proglas.cz/audioarchiv-detail/jak-se-vam-libi.html>>.

Czech Singers-songwriters ‘on the Road’

The journey of 70-year-old Bob Dylan from acoustic folk music to electric sound and to fusions with country music and blues is well known, but at the same time, it provides space for further interpretations and questions. The journey of Dylan the lyricist is complex as well. In my paper, the American singing poet serves as a point of reference. I will observe the journeys travelled by many Czech singer-songwriters, such as the perpetual seeker Oldřich Janota, the pilgrim Petr Linhart, and the playful creator Martin Kyšperský. The paper comments on the journeys of Czech singer-songwriters through various music genres and song lyrics, in search of freedom and faith, music roots and personal independence, their journeys to an inner self as well as to the audience. A journey itself can be the aim, but it can be reflected in the song lyrics too.

Key words: Modern folk song, song lyrics, visions, metaphors, the theme of a journey, travelling, singers-songwriters.